

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
Elnöksége

J e g y z ő k ö n y v .

Készült 1956. április 6-án, pénteken de. 11 órakor megtartott
szük elnökségi ülésen.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Bognár Rezső főtitkár,
Fogarasi Béla, Gombás Pál, Ligeti Lajos alelnö-
kök, Bognár Géza, Jánossy Lajos, Major Máté
akadémiai titkárok, Hevesi Gyula elnökségi tag,
Polinszky Károly elnökségi titkár, Kónya Sándor
mb.hivatalvezető, Szántó Lajos VB titkár.
3.sz.napirendi pontnál: Biacsi Imre, a Gazdasági Titkárság
vezetője.

N a p i r e n d :

- 1.) Javaslat a Magyar Tudományos Akadémia
prémium rendszerének részleges módosítására.
Előadó: Major Máté akadémiai titkár.
- 2.) Javaslat az 1956. évi Nagygyűlés végleges
programjára, az előkészítésére valamint a
lebonyolítására szervező bizottság létesít-
ésére.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- 3.) Javaslat a műszerek vásárlására fordítandó
devizakeret felosztására.
Előadó: Bognár Géza akadémiai titkár.
- 4.) Tervezet a Magyar Tudományos Akadémia Köz-
ponti Kémiai Kutató Intézete szervezeti
felépítésére és beruházási programjára.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- 5.) Egyebek.

Rusznyák István elnök az ülést megnyitja.

- 1.) Javaslat a Magyar Tudományos Akadémia prémium rendszeré-
nek részleges módosítására.

Major Máté akadémiai titkár előterjeszti a Magyar Tudományos
Akadémia prémium rendszerének részleges módosítására vonatko-
zó javaslatot.

Az értekezlet felkéri Major Máté elvtársat,
hogy a szük elnökség által kialakított aláb-
bi álláspontnak megfelelően a javaslatot
végleges formába dolgozza át.

Évente 3 akadémiai díj kerüljön kiosztásra,
egyenként 15.000.-Ft értékben
a természet-,
a műszak-
és a társadalomtudományok területéről.
A díjak elnevezésére Major Máté elvtárs
tegyen javaslatot (Eötvös L., Jedlik Á.)

A díjak nem az Akadémia tagjai számára rendszeresítendőek. Kiosztásuk a Nagygyűlés keretében történjék.

A javaslat 5.pontjában a "jutalom" megnevezés "díj"-ra javítandó ki.

A 11.pontban felvetett kérdésre vonatkozólag a szűk elnökség álláspontja az, hogy az igazgatói prémium az elnöki jutalmak kiosztásával egyidejűleg az Akadémia elnöke által kerüljön kiosztásra.

2.) Javaslat az 1956. évi Nagygyűlés végleges programjára, az előkészítésére valamint a lebonyolítására szervező bizottság létesítésére.

Bognár Rezső főtitkár ismerteti az 1956. évi Nagygyűlés végleges programjára, az előkészítésére valamint a lebonyolítására szervező bizottság létesítésére vonatkozó javaslatot.

Az előterjesztett javaslatot az értekezlet elfogadja, és az alábbi határozatot hozza.

Az értekezlet újólal felkéri Hevesi Gyula elvtársat, hogy a Nagygyűlés megnyitó előadásának összeállítását végző munkaközösség tagjaira vonatkozó javaslatát juttassa el az Elnökség részére.

Az értekezlet a megnyitó előadás korreferenseiül az alábbiak felkérését hagyja jóvá.

Friss István levelező tag,
Gerecs Árpád levelező tag,
Jánossy Lajos akadémikus,
Rázsó Imre levelező tag és
Rényi Alfréd levelező tag.

Szalay Sándor levelező tag előadásának megtartása kérdésében az értekezlet felkéri Bognár Rezső elvtársat, tisztázza a III.Osztály vezetőségének végleges álláspontját. A III.Osztály vezetőségének álláspontjától függően Bognár Rezső elvtárs hívjon létre egy kisebb munkabizottságot az előadás közölhetőségének elbírálására.

A Nagygyűlés végleges programjára vonatkozó javaslatból törlendő, hogy az új alapszabály valamint a szervezeti és működési szabályzat a május 30-i közgyűlésen kerül előterjesztésre.

O.V.

Partizant: VB IV.72

Securitatei feminile, sau femeilor: politici feminile.

Tăpăte... securitatei - și depresi.

Partizantă sistemul a femeilor omul -
Lăba:

Hatidă!

← (Gardienilor și război) → Jud. țig
Partiz!

Partizantă: adăruț
omului! problema!

Tolu. A. Mănuși de... an... IV.15

Papp. et. partizantă. revizii și... partiz!

- 1, I. III. Neapăta - război
- 2, P. Crup. și VD. grupul... în...
județe... P. Crup. etc.

A Nagygyűlés nyomtatott programjában kerüljön kihangsúlyozásra, hogy melyek a központi rendezvények és a Nagygyűléshez kapcsolódó kongresszusok, és mely előadások az egyes osztályok rendezvényei.

Az idei Nagygyűlésen nem rendez az Akadémia fogadást. A szűk elnökség úgy határoz, hogy a fogadásra költségvetésileg előirányzott összeg 60-70 százalékát felajánlja az árvizkárosultak javára. Az értekezlet felkéri Bognár Rezső elvtársat, a határozat értelmében szükséges intézkedések megtételére.

Május 29-én, a közgyűlés első része után az akadémikusok részére /feleségek meghívásával/ közös vacsora rendezendő, azonban saját költségükön.

3.) Javaslat a műszerek vásárlására fordítandó devizakeret felosztására.

Bognár Géza akadémiai titkár ismerteti a műszerek vásárlására fordítandó devizakeret felosztására vonatkozó javaslatot.
/1.: melléklet/

Az értekezlet a beszámolót elfogadja. felkéri Bognár Rezső elvtársat, tisztázza a Külkereskedelmi Minisztériummal, tudnak-e biztosítani, hogy a Minisztérium által kiküldendő műszer-szakértő delegációban az Akadémia is képviseltesse magát 1-2 szakemberrel úgy, hogy a kiküldetési költségeket a Minisztérium vállalja.

Szűk elnökség javasolja, hogy e delegációban az Akadémia részéről az egyik kiküldött Striker György elvtárs, az MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetének igazgatója legyen, a másik személyre vonatkozólag az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetéből, Jánossy Lajos elvtárs tegyen javaslatot.

4.) Tervezet a Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete szervezeti felépítésére és beruházási programjára.

Bognár Rezső főtitkár ismerteti a Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete szervezeti felépítésére és beruházási programjára vonatkozó javaslatot.

Az értekezlet az előterjesztett javaslatot elfogadja és kéri annak továbbítását a Minisztertanács részére.

5.) Egyebek.

a.) Javaslat az 1956. évben tartandó ankétokra és akadémiai napokra.

Bognár Rezső főtitkár ismerteti az 1956. évben tartandó ankétokra és akadémiai napokra vonatkozó javaslatot. /1.:mell./

Az értekezlet az ankétokra és az akadémiai napokra vonatkozó javaslatot elfogadja a Biológiai Csoportnak "Hazai adatok a fajkeletkezési vitához" címmel tervbe vett ankétja kivételével. A szűk elnökség részletes költségvetést kér a Biológiai Csoporttól az ankét céljaira beállított összegről. A részletes költségvetés ismeretében kíván a kérdésben állást foglalni.

A szűk elnökség az előterjesztett javaslaton kívül - Major Máté elvtárs javaslatára - Műemlékvédelmi Ankét céljaira a Magyar Tudományos Akadémia részéről 3-4.000.-Ft biztosítását elfogadja.

Bognár Rezső elvtárs bejelentése alapján - az Építésügyi Minisztérium által tervbe vett Lakásépítési Ankét megrendezésében az MTA közreműködését illetően a szűk elnökség javasolja, hogy az MTA részéről a MTESz foglalkozzék az ankét megrendezésében való közreműködés kérdésével.

A szűk elnökség felkéri Bognár Rezső elvtársat, szólítsa fel az osztálytitkárokat, hogy az egyes osztályok az 1955. évben megrendezett ankétekről készítsenek beszámolót. A beszámolóknak adjanak értékelést a megrendezett ankétekről, azok eredményeiről, a hibákról, s a szerzett tapasztalatoknak a további munka során történő felhasználásáról.

b.) A VII.Osztály előterjesztése a VI.Osztálllyal való együttműködés tárgyában.

Bognár Rezső főtitkár ismerteti a VII.Osztálynak az elnökséghez intézett átiratát a VI.Osztálllyal való együttműködés tárgyában./1.mell./

Szűk elnökség e tárgyban nem kíván állást foglalni, a kérdésben a VI., VII. és III.Osztály vezetősége együttesen foglaljon állást és tegye meg a szükséges intézkedéseket.

c.) A szovjet fél javaslata a tudományos kutató intézetek közötti kapcsolatok kiszélesítésére.

Bognár Rezső főtitkár ismerteti a Külkereskedelmi Minisztérium közlése alapján a Szovjet-Magyar Tudományos-Műszaki Együttműködési Bizottság Szovjet Tagozatának közlését arra vonatkozólag, hogy a soronkövetkező ülészekon a már hivatalosan átadott kérdéseken tulmenően tárgyalni kíván tudományos kutató intézetek közötti kapcsolatok megteremtéséről /1.:mell./.

Szük elnökség a javaslatban foglaltakra vonatkozóan felkéri Jánossy Lajos elvtársat, hogy az illetékes osztálytitkárokkal egyetértésben, valamint Biacsi Imre elvtárstól a pénzügyi előfeltételek biztosítása kérdésében kapott tájékoztatás alapján alakítsa ki az Akadémia álláspontját.

d.) Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek vezetőinek fizetéséről.

Rusznnyák István elnök ismerteti Hidas István elnökhelyettes elvtárs átíratát, melyben kéri az Akadémia vezetőségének állásfoglalását Jánossy Lajos elvtárs beadványával kapcsolatban, melyben a KFKI vezetői részére személyi fizetés megállapítását kérte a Minisztertanácstól.

Szük elnökség felkéri Rusznnyák elnök elvtársat, hogy a főtitkár valamint a három akadémiai titkár bevonásával vizsgálja meg az akadémiai intézetek vezető tudományos funkcionáriusai fizetésének kérdését, és a Minisztertanács által felvetett kérdésben a KFKI vezetőinek fizetése ügyében is foglaljon állást.

e.) Tájékoztató az Akadémia Hivatala ideiglenes elhelyezésével kapcsolatban.

Bognár Rezső főtitkár tájékoztatja az értekezletet az Akadémia Hivatala ideiglenes elhelyezésével kapcsolatos problémákról. /1.mell./

Szük elnökség az elhelyezésről szóló beszámolót tudomásul veszi, és felkéri Bognár Rezső elvtársat, hogy az egyes osztályoknak a Széchenyi-rkp.3.-ból az Oktatásügyi Minisztériumba történő átköltöztetése ügyében az érdekelt osztályok képviselőinek meghallgatása után hozza meg a végleges döntést.

- f.) Akadémiai Értesítő Szerkesztőbizottságának tagjaira vonatkozó f.é.március 17-i szűk elnökségi határozat módosítása.

Bognár Rezső főtitkár javasolja, hogy a szűk elnökség az Akadémiai Értesítő Szerkesztőbizottságának összetételére vonatkozó határozatát egészítse ki azzal, hogy a szerkesztőbizottság elnöke az Akadémia főtitkára.

Szűk elnökség a javaslatot elfogadja.

Nyomatékkal felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy az Akadémiai Értesítő 1956 január-február-március-i száma még a Nagygyűlés előtt megjelenjék.

- g.) Javaslat az Akadémia képviseltetésére vonatkozólag a Testnevelési Tudományos Tanácsban.

Major Máté akadémiai titkár javasolja a Testnevelési Tudományos Tanácsba a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjeként Haranghy László levelező tag felkérését.

Szűk elnökség a javaslatot elfogadja.

Rusznay István elnök az ülést bezárja.

K.m.f.

1956. április 6.

1./ Javaslat a MTA prémium rendszerének részleges módosítására.

Az értekezlet felkéri Major Máté elvtársat, hogy a szűk elnökség által kialakított alábbi álláspontnak megfelelően a javaslatot végleges formába dolgozza át.

Évente 3 akadémiai díj kerüljön kiosztásra, egyenként 15.000.- Ft értékben

a természet-,
a műszak-

és a társadalomt. területéről.

A díjak elnevezésére Major Máté elvtárs tegyen javaslatot /Eötvös L., Jedlik Á./

A díjak nem az Akadémiai tagjai számára rendszeresítendőek.

Kiosztásuk a Nagygyűlés kezében történjék.

A javaslat 5., pontjában a "jutalom" megnevezés "díj" ra javítandó ki.

A 11. pontban felvetett kérdésre vonatkozólag a szűk elnökség álláspontja az, hogy az igazgatói prémium az elnöki jutalmak kiosztásával egyidejűleg az Akadémia elnöke által kerüljön kiosztásra.

2./ 1956. évi Nagygyűlés végleges programja.

Az előterjesztett javaslatot az értekezlet elfogadja, és az alábbi határozatot hozza.

Az értekezlet újólág felkéri Hevesi Gyula elvtársat, hogy a Nagygyűlés megnyitó előadásának összeállítását végző munkaközösség tagjaira vonatkozó javaslatát juttassa el az Elnökség részére.

Az értekezlet a megnyitó előadás koreferenseiül az alábbiak felkérését hagyja jóvá.

Friss István levelező tag,
Gerecs Árpád levelező tag
Jánossy Lajos akadémikus
Rázsó Imre levelező tag, és
Rényi Alfréd levelező tag.

Szalay Sándor lev.tag előadásának megtartása kérdésében az értekezlet felkéri Bognár Rezső elvtársat, tisztázza a III.Osztály vezetőségének végleges álláspontját. A III. Osztály vezetőségének álláspontjától függően Bognár Rezső elvtárs hívjon létre egy kisebb munkabizottságot az előadás közölhetőségének elbírálására.

A Nagygyűlés végleges programjára vonatkozó javaslatból törlendő, hogy az új alapszabály valamint a szervezeti és működési szabályzat a május 30-i közgyűlésen kerül előterjesztésre.

A Nagygyűlés nyomtatott programjában kerüljön kihangsúlyozásra, hogy melyek a központi rendezvények és a Nagygyűléshez kapcsolódó kongresszusok, és mely előadások az egyes osztályok rendezvényei.

Az idei Nagygyűlésen nem rendez az Akadémia fogadást. "szűk elnökség úgy határoz, hogy a fogadásra költségvetésileg előirányzott összeg 60-70 százalékát felajánlja az árvizkárosultak javára. Az értekezlet felkéri Bognár Rezső elvtársat, a határozat értelmében szükséges intézkedések megtételére.

Május 29.-én, a közgyűlés első része után az akadémikusok részére /felelőségek meghívásával/ közös vacsora rendezendő, azonban saját költségükön.

3./ Javaslat a műszerek vásárlására fordítandó devizakeret felosztására.

Az értekezlet a beszámolót elfogadja, felkéri Bognár Rezső elvtársat, tisztázza a Külker. Minisztériummal, tudnák-e biztosítani, hogy a Minisztérium által kiküldendő műszer-szakértő delegációban az Akadémia is képviseltethesse magát 1-2 szakemberrel, úgy, hogy a kiküldetési költségeket a Minisztérium vállalja.

Szűk elnökség javasolja, hogy a delegációban az Akadémia részéről az egyik kiküldött Striker György elvtárs, az MTA Méréstech. és Műszerügyi Int.igazgatója legyen, a másik személyre ~~xx~~ vonatkozólag az MTA KFKI-ből Jánossy Lajos elvtárs tegyen javaslatot.

c., A szovjet fél javaslata a tudományos kutató intézetek közötti kapcsolatok kiszélesítésére.

Szük elnökség a javaslatban foglaltakra vonatkozóan felkéri Jánossy Lajos elvtársat, hogy az illetékes osztálytitkárokkal egyetértésben, valamint Biacsi Imre elvtárstól a pénzügyi előfeltételek biztosítása kérdésében kapott tájékoztatás alapján alakítsa ki az Akadémia álláspontját.

d., Tájékoztató a MTA felügyelete alá tartozó intézetek vezetőinek fizetéséről.

Szük elnökség felkéri Rusznyák elnök elvtársat, hogy a főtitkár valamint a három akadémiai titkár bevonásával vizsgálja meg az akadémiai intézetek vezető tudományos funkcionáriusai fizetésének kérdését, és a Minisztertanács által felvetett kérdésben a KFKI vezetőinek fizetése ügyében is foglaljon állást.

e., Tájékoztató az Akadémia Hivatala ideiglenes elhelyezésével kapcsolatban.

Szük elnökség az elhelyezésről szóló beszámolót tudomásul veszi, és felkéri Bognár Rezső elvtársat, hogy az egyes osztályoknak a Széchenyi rakpart 3-ból az Oktatásügyi Minisztériumba történő átköltöztetése ügyében az érdekelt osztályok képviselőinek meghallgatása után hozza meg a végleges döntést.

f., Akadémiai Értesítő Szerkesztőbizottságának tagjaira vonatkozó f.év március 17-i szük elnökségi határozat módosítása.

Szük elnökség a javaslatot elfogadja.
Nyomatékkal felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy az Akadémiai Értesítő 1956 január-február-március-i száma még a Nagygyűlés előtt megjelenjék.

g., Javaslat az Akadémia képviselésére vonatkozólag a Testnevelési Tudományos Tanácsban.

Szük elnökség a javaslatot elfogadja.

4./ Tervezet a KKKI szervezeti felépítésére és beruházási programjára.

Az értekezlet az előterjesztett javaslatot elfogadja és kéri annak továbbítását a Minisztertanács felé.

5./ Egyebek.

a., Javaslat az 1956. évben tartandó ankétokra és akadémiai napokra.

Az értekezlet az ankétokra és az akadémiai napokra vonatkozó javaslatot elfogadja a Biológiai Csoportnak "Hazai adatok a fajkeletkezés i vitához" címmel tervbe vett ankétja kivételével. A szűk elnökség részletes költségvetést kér a Biológiai Csoporttól az ankét céljaira beállított összegről. A részletes költségvetés ismeretében kíván a kérdésben állást foglalni.

A szűk elnökség az előterjesztett javaslaton kívül - Major Máté elvtárs javaslatára - Műemlékvédelmi Ankét céljaira a MTA részéről 3-4.000.- Ft biztosítását elfogadja.

Bognár Rezső elvtárs bejelentése alapján - az Építésügyi Minisztérium által tervbe vett Lakásépítési Ankét megrendezésében az MTA közreműködését illetően a szűk elnökség javasolja, hogy az MTA részéről a MTESz foglalkozzék az ankét megrendezésében való közreműködés kérdésével.

A szűk elnökség felkéri Bognár Rezső elvtársat, szólítsa fel az osztálytitkárokat, hogy az egyes osztályok az 1955 évben megrendezett ankétekről készítsenek beszámolót. A beszámolókból adjanak értékelést a megrendezett ankétekről, azok eredményeiről, a hibákról, s a szerzett tapasztalatoknak a további munka során történő felhasználásáról.

b., VII.Osztály előterjesztése a VI.Osztállyal való együttműködés tárgyában.

Szűk elnökség e tárgyban nem kíván állást foglalni, a kérdésben a VI., VII. és III.Osztály vezetősége együttesen foglaljon állást és tegye meg a szükséges intézkedéseket.